

Öz Değerlendirme Raporu

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

SOSYOLOJİ PR.

Öğretim Görevlisi Orhan BİNGÖL (Başkan)

Araştırma Görevlisi Alperen Gençosmanoğlu (Uye)

30.04.2021-14.05.2021

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAMA AİT BİLGİLER

Gümüşhane Üniversitesi Rektörlüğünün teklifiyle 25/01/2012 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında Edebiyat Fakültesi bünyesinde Sosyoloji Bölümü açılması uygun görülmüştür. Bölümümüz 04.05.2016 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında alınan kararla 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılından itibaren eğitim-öğretime başlamıştır.

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktuları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Bölüme kayıt yaptırmak isteyen öğrenci, üniversitenin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ÖSYM tarafından belirlenen sınav(lar)ı başarmış olmak zorundadır. Bu programdan lisans derecesi elde edebilmek için öğrencilerin programda alması gereken zorunlu ve seçimlik derslerin (toplam 240 AKTS) tümünü başarıyla tamamlaması ve genel ağırlığı not ortalamasının 4.00 üzerinden an az 2.00 olması gerekmektedir.

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yurtiçi veya dışında eşdeğer programda öğrenimine başlamış bir öğrenci yatay geçiş için başvuru yapabilir. Öğrencilerin kabulü dönem başlamadan, her bir öğrencinin şartları ve başvuru yaptığı derece dikkate alınarak incelenir ve özel olarak değerlendirilir. Çift ana dal ve yan dal programlarına başvurup kabul alan öğrenciler için de önceden hazırlanmış olan ders ve kredi planı uygulanmaktadır.

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Kurumumuz tarafından yapılan anlaşmalar sonucunda bölümümüzün Farabi ve Mevlana programları kapsamında anlaşmaları bulunmaktadır.

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Bölümümüz Öğretim Üyeleri öğrencilere birebir şekilde ders ve kariyer planlaması konusunda yol göstermeye çalışmaktadır. İleriye dönük olarak daha organize çalışmalar da planlanmaktadır.

1.5. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Bu programı tamamlamak için akademik yıl sonunda yapılması gereken veya programın tamamlanmasını müteakip özel bir dönem sonu sınavı veya final sınav dönemi yoktur. Bununla birlikte, her yarıyılın ortasına tekabül eden ara sınavlar ile her yarıyıl sonunda genellikle dönemin hemen bitişini müteakip iki hafta süreli dönem sonu sınavları vardır. Buna ek olarak, öğrencinin bir proje çalışması sonunda hazırlayacağı Bitirme Çalışması ve bu çalışmasına yönelik sözlü tez sunumu yapması da (son iki yarıyıl) istenmektedir. Bu bölüm, yüksek öğretimde Sosyoloji Bilimi alanında 240 AKTS kredilik birinci aşama derece sistemine tabidir.

1.6. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Yukarıda belirtildiği üzere mezuniyet için öğrencilerin programın gerektirdiği tüm koşulları yerine

getirdiđi gerekli şekillerde tespit edilmektedir.

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1. Deđerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Sosyoloji programının genel amacı, diğer temel sosyal bilim alanlarında üretilen bilgi ve metotları da kullanarak Türkiye'de sosyoloji bilgisinin üretilmesi, geliştirilmesi ve aktarılması konusunda ulusal ve uluslararası yetkinlik standartlarına uygun nitelikte ve disiplinler arası faaliyet gösteren bir akademik birim oluşturmaktır.

Sosyoloji programının özel amacı da; eğitim gören öğrencilere, sosyolojik bakış açısıyla birlikte; sistematik düşünme becerisi, araştırmacı özellikleri, veri analizi becerisi, analiz ve sentez yapabilme becerisi ve öğrendiklerini karşısındakine aktarabilme becerilerini kazandırmaktır. Böylece, devlet ve özel sektörde yer alan farklı kurumlar için istihdam edilmek üzere nitelikli ve eğitimli uzman yetiştirmektir.

2.2. Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Bölüm amaçları gelecekte erişilmesi beklenen hedeflere uygun olarak oluşturulmuştur.

2.3. Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.

Belirlenen amaçlar kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumludur.

2.4. Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Programın amacı potansiyel iç ve dış paydaşlar gözönünde bulundurularak belirlenmiştir.

2.5. Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Programımızın amacına online olarak rahatça erişilebilmektedir. Kurumumuzun Bologna sayfasında ilgili bilgiler mevcuttur. <https://obs.gumushane.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=05&curSunit=25307#>

2.6. Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Bu zamana kadar güncelleme ihtiyacı olmamıştır, ancak önümüzdeki dönem böyle bir ihtiyaç olup olmadığı ayrıntılı bir şekilde değerlendirilerek gerekirse revizyonlar yapılacaktır.

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Program çıktıları gerekli durumlar göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. İlgili program çıktılarını şu şekilde sıralayabiliriz;

1-Bilimsel düşünceyi kavramak.

2-Sosyolojide teorinin rolünü ve teorik yaklaşımların sosyal analizlerde, araştırma ve uygulamalarda nasıl kullanıldığını kavramak.

3-Klasik ve çağdaş sosyoloji teorilerini bilmek ve aralarındaki farklılık ve bağlantıları

değerlendirebilmek

4-“Sosyolojik Tahayyül Gücü” geliştirebilmek.

5-Bireyler ve toplum arasındaki çok yönlü ilişkileri değerlendirebilmek için gerekli olan kavramsal ve teorik bilgileri kazanmak.

6-Güncel sosyal meseleleri kavrayıp, bunlarla ilgili geçerli analizler yapabilecek donanımına sahip olmak.

7-Temel toplumsal kurumların yapı ve işleyişlerini kavramak ve bu alanda ortaya çıkan sorunları tanımlayabilme yeteneğini kazanmak.

8-Alan bilgisine bağlı olarak bir olguyu veya olayı bilimsel yöntem ve teknikleri kullanarak araştırma ve bunu rapor halinde sunma yeteneğini kazanmak.

9-Sosyolojik bir araştırma yürütebilmek için gerekli olan ileri istatistik bilgilerini ve bilgisayar becerilerini kazanmak.

10-Yaratıcı, yenilikçi, öncü fikirler geliştirme ve problem çözme becerisi kazanmak.

11-Disiplinlerarası düşünüp, tutum geliştirme yeteneği kazanmak.

12-Sözlü ve yazılı iletişim becerileri ile sorumluluk bilincini geliştirerek, bilimsel ve entelektüel bir kimlik kazanmak.

13-Alanla ilgili yurtiçi ve yurtdışı yayınları izleme, okuma ve değerlendirme alışkanlığı geliştirmek.

14-Evrensel yaşam değerlerine katkı.

15-Mesleki yeterlilik düzeyine katkı.

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Program çıktılarının değerlendirilmesi dönem sonlarındaki ders notlandırmaları üzerinden yapılmaktadır. Alternatif yöntemlerin ne olabileceğine dair araştırmalar da sürmektedir.

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Lisans eğitiminin son senesindeki zorunlu derslerden biri olan "Bitirme Çaişması" ile öğrencilerin program çıktılarında yeterlilik sağlayıp sağlamadığı ölçülmektedir.

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Bölüm öğretim üyelerimiz verdikleri derslerden aldıkları sonuçlar ve Bitirme Çalışması danışmanlıkları üzerinden gerekli değerlendirmeleri yaparak, programı iyileştirmeye yönelik olarak ders işleyişlerini revize etmektedirler. Ancak bu süreçler henüz yazılı hale getirilmemiştir. İlerleyen dönemlerde bu süreçlere ilişkin yapılan toplantıların kayıt altına alınması ve yazılı hale getirilmesi hedeflenmektedir. Öte yandan İyileştirme çalışmalarının bir parçası olarak programımıza son iki yıl içinde eklediğimiz iki yeni dersi not düşmemiz gerekir. "Kariyer Planlama" ve "Dijital Okur Yazarlık" derslerimiz iyileştirme çalışmaları kapsamında programımıza eklenmiştir.

4.2. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın

gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Ölçüt 2 ve Ölçüt 3'e ilişkin yapılan iyileştirme çalışmalarının bir parçası olarak programımıza son iki yıl içinde iki yeni ders eklenmiştir. "Kariyer Planlama" ve "Dijital Okur Yazarlık" derslerimiz iyileştirme çalışmaları kapsamında programımıza eklenmiştir.

Kanıtlar

[SOSYOLOJİ SEKİZ YY. DERS PLANI-2020.pdf](#)

5. EĞİTİM PLANI

5.1. Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Eğitim programımız, bir başka deyişle müfredatımız eğitim planımızı başarıyla yerine getirebilecek bir güzergahta hazırlanmıştır.

Kanıtlar

[SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ MÜFREDATI 2020.pdf](#)

5.2. Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Öğretim Görevlilerimiz derslerdeki gözlemleri kapsamında en uygun eğitim yöntemlerini uygulamak için çaba sarf etmektedir. Yine bu yolda yenilikçi çalışmaları takip ederek, eğitim programımıza uygulayabilmek adına bölümümüz akademik personelleri YÖK tarafından organize edilen "Dijital Çağda Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretme" dersine katılım sağlamış ve sertifika almıştır.

Kanıtlar

[BAŞARI DURUMU – Dijital Çağda Yükseköğretimde Öğrenme ve...pdf](#)

5.3. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak ve sürekli gelişimini sağlayacak takip edilebilir ve kayıt altına alınabilir şekilde bir eğitim yönetim sistemine dair arayışlarımız devam etmektedir.

5.4. Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Programımız müfredatı YÖK'ün ve üniversitemizin öngördüğü gerekliliklere ve kurallara uygun olarak hazırlanmıştır. Öte yandan pek çok üniversitenin programıyla uyum içinde kurgulanmıştır. Dolayısıyla burada belirtilen koşulları da sağlamaktadır.

Kanıtlar

[Sosyoloji Bölümü Bologna AKTS.pdf](#)

5.5. En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

Programımız müfredatı YÖK'ün ve üniversitemizin öngördüğü gerekliliklere ve kurallara uygun olarak hazırlanmıştır. Öte yandan pek çok üniversitenin programıyla uyum içinde kurgulanmıştır. Dolayısıyla burada belirtilen koşulları da sağlamaktadır.

Kanıtlar

[Sosyoloji Bölümü Bologna Programı.pdf](#)

5.6. Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Programımız müfredatı YÖK'ün ve üniversitemizin öngördüğü gerekliliklere ve kurallara uygun olarak hazırlanmıştır. Öte yandan pek çok üniversitenin programıyla uyum içinde kurgulanmıştır. Dolayısıyla burada belirtilen koşulları da sağlamaktadır.

Kanıtlar

[sosyoloji-bolumu-ders-icerikleri.pdf](#)

5.7. Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Öğrencilerimizin burada belirtilen koşullara haiz hale gelmesi için gerekli çalışmalar yapılmaya çalışılmaktadır. Ancak bu sürecin dışarıdan takip edilip gözlenebilir ve teyit edilebilir hale gelmesi için çalışmalar devam etmektedir.

6. ÖĞRETİM KADROSU

6.1. Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Bölümümüz Öğretim kadrosu şuanki kadrosuyla bu yeterliliği sağlamaya çalışmaktadır. Ancak Öğretim kadrosunun genişletilmesi bir başka deyişle sayının artırılması da burada belirtilen koşulların salimen yerine getirilebilmesi için gereklilik arz etmektedir.

6.2. Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Bölümümüz Öğretim kadrosu şuanki kadrosuyla bu yeterliliği sağlamaya çalışmaktadır. Ancak Öğretim kadrosunun genişletilmesi bir başka deyişle sayının artırılması da burada belirtilen koşulların salimen yerine getirilebilmesi için gereklilik arz etmektedir.

6.3. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Atama ve yükseltme kriterleri yeterli olmakla birlikte bölümümüz tarafından belirlenmemektedir.

7. ALTYAPI

7.1. Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için

yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Eğitim-öğretim ortamlarımız gerekli atmosferi sağlamakta yeterli olmakla birlikte, günümüz teknolojisi ve yenilikleri çerçevesinde sürekli yenilenmesi gerekmektedir ve bu konuda gerekli adımlar atılmaya çalışılmaktadır.

7.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Öğrencilere yönelik burada belirtilen koşullara uygun faaliyetler daha önceki yıllarda düzenlenmiştir. Ancak 2020 yılında pandemi koşulları dolayısıyla bu tür faaliyetler gerçekleştirilememiştir.

7.3. Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Programımızda bulunan "Dijital Okur Yazarlık" ve "Sosyal Bilimlerde İstatistik Teknikleri" dersleri ile öğrencilerin enformatik altyapıları ve yeni teknolojileri kullanabildikleri bir program hazırlanmaya çalışılmıştır.

Kanıtlar

[SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ 4 YILLIK DERS PROGRAMI 2020.pdf](#)

7.4. Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Kurumumuzun kütüphanesi fiziksel mekan olarak bölgedeki en büyük kütüphanelerden biri olup, erişim sağladığı veri tabnları aracılığıyla hazi olduğu online kitaplar ve kütüphanede bulunan matbu kitaplarla 200 binin üzerinde kitap kapasitesi sahip ve öğrenci kullanımına uygun 70 civarı bilgisayar mevcudu ile yeterli düzeydedir.

<https://kutuphane.gumushane.edu.tr/tr/>

7.5. Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlenmesi yapılmış olmalıdır.

Bölümümüzün ötesinde bir durum olmakla birlikte kurumumuz üniversitede gerekli güvenlik önlemlerini almış ve engelliler için gerekli altyapı çalışmalarını göz önünde bulundurmıştır.

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Finansal desteklerde Sosyal Bilimler için gerekli olan çalışma koşulları ve ihtiyaçlar daha iyi tespit edilerek gerekli revizyonların yapılması yerinde bir uygulama olacaktır.

8.2. Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Bu anlamda bölümümüzün yapabileceği özel bir uygulama bulunmamaktadır. Daha üst makamlar olan kurum yönetimi ve YÖK'ün sağladığı koşullar çerçevesinde düşünülebilecek bir konu olduğu görülmektedir.

8.3. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Bölümümüzün karar ve uygulama yetkisinin ötesinde bir durum olduğunu belirtebiliriz.

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Bölümümüzde bu konuya ilişkin bir sorun yaşanmamıştır, ancak teknik ve idari personelin mevcut imkanlar kapsamında artırılması bölüm faaliyetlerinin daha hızlı ve daha kolay işlemesine destek olabilir.

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Bu zincirin bir parçası olarak Bölüm faaliyetlerinde bu uyumu gözönünde bulundurmaya çalışıyoruz.

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Programa "özgü" ölçütler henüz oluşturulmamıştır.

SONUÇ
SONUÇ

Bölüm olarak yaptığımız bu program değerlendirmesini baz alıp, bölüm yetki ve sorumluluklarımızın ötesinde kalan durumları bir kenara ayırarak, uygulamamızın olmadığı ve henüz uygulamamızın olgunlaşmamış olduğu alanlarda gerekli çalışmaları yaparak örnek uygulamalar üretmeye çalışacağız.